

Lektori köszöntő

Nemcsak megtiszteltetés, de egyben kollegiális öröm is, olyan kutatónak az elkészült munkájáról lektori köszöntőt írni, akivel az elmúlt két évtizedben számos projektben a történelemtanítás megújításán dolgoztunk. A közös munka, a közös gondolkodás során volt lehetőségem Kojanitz László teljesítményét, kutatásainak állomásait, kutatói gondolkodásának fejlődését nyomon kísérni.

Kojanitz László válogatott tanulmánykötetének bevezetőjében sorvezetőt ad a kötetben szereplő írásainak keletkezési háttéréről. Ahogy szakmai életútjának egyes állomásait – a pályakezdő fiatal tanártól az érett tananyagfejlesztő, tankönyvkutató, történelemdidaktikusig – felvázolja, betekintést nyerünk abba az évtizedes kutatási tevékenységbe, amely elénk tárja Kojanitz László kutatási érdeklődésének, olvasmányainak, szakmai konferenciákon való szereplésének főbb csomópontjait.

Habár a kötet kronologikus felépítésű, sikerült a beválogatott tanulmányokat oly módon csoportosítani, hogy a tematikailag összetartozó három-négy tanulmány elé a csoportba került tanulmányok közös lényegét kifejező fejezetcím került. Ez a szerkesztői megoldás nemcsak a tanulmányok olvasását teszi könnyebbé és értelmezhetővé, hanem világosan jelzi azt is, hogy melyek voltak azok a témák, amelyek iránt a szerző különös érdeklődést mutatott. Ebből a kronologikus, de egyben tematikus építkezésből az is nyomon követhető, hogy pályája kezdetén Kojanitz László mindenekelőtt a gyakorlati tapasztalatait reflektálta. A Zsolnai József féle pedagógiai program meghatározó volt tanári munkájában, hiszen az ott tapasztaltak, az ott elvárt tanári attitűdök, pedagógiai módszerek olyannyira beépültek tanári credo-jába, hogy később pedagógiai fejlesztőként, majd kutatóként, Phd disszertációjának védőjeként elméleti kutatásait mindvégig a praxis ösztönözte. Ezért szinte az összes tanulmánya a történelem tanításának valóságából, a tanárok módszereinek reflektálásából és a tanulók gondolkodásának értő vizsgálatából indul ki, és fő célja a tanulók történelmi gondolkodásának fejlesztése.

A tanulmányokat áttekintve a tudatos építkezés abban is megnyilvánul, hogy érdeklődése a hazai szakirodalom tanulmányozása után egyre inkább a külföldi (angol nyelvű) szakirodalom felé fordult. 2010-től sorra publikálta azokat az írásait, amelyek rendkívül gazdag szakirodalmi tájékozottságról vallanak. Kojanitz mind az európai, mind a tengerentúli angol nyelven publikáló szerzőket nemcsak olvassa, hanem a hazai szakmai közönség számára ismertté is teszi. Szakmai újdonságot képeznek azok a legújabb (az ezredforduló utáni) történelemdidaktikai koncepciók, modellek, ábrák, sémák, vizsgálati módszerek,

amelyeket magyar nyelven először ő tett közzé. Természetesen ezeket nem pusztán átveszi, hanem tovább gondolja, beépíti saját koncepciójába.

Lektori köszöntőm legfőbb üzenete, hogy Kojanitz László tanulmánykötete nívós munka, nemcsak beleilleszkedik a hazai történelemdidaktikai kutatások sorába, hanem olyan új ismeretekkel gazdagítja tudásunkat, amelyek további perspektívát nyújtanak a történelmi gondolkodás fejlesztésének kutatásában.

Jó szívvel ajánlom a kötetet elmélyült olvasásra, tovább gondolásra, a tanári praxis gazdagítására mindenekelőtt történelemtanároknak, a történelemtanár BA/MA képzésben résztvevő hallgatóknak, és természetesen a hazai történelemdidaktikusoknak, történelem módszertanosoknak.

Pécs, 2021. 03.24.

F. Dárdai Ágnes